

Handläggare

Karin Kebbe-Helin
08 - 454 88 02

Till

Direktionen

2. Konsekvensbeskrivning ändring av frister för rengöring (sotning)

Bakgrund

Följande råd från MSB har använts som stöd för framtagning av frister.

MSBFS 2014:6

När kommunen fastställer sotningsfrister för olika typer av anläggningar bör fristernas längd prövas mot bakgrund av hur brandskyddet påverkas av - sotbildning, - bränsle, - typ av anläggning, - energibehov med hänsyn till klimatförhållanden, och - bebyggelsestruktur.

Konsekvensutredning 2014-03-28 inför MSB: s ändring av frister för brandskyddskontroll.

När kommunen ska meddela sotningsfrister bör den, enligt propositionen (2002/03:119) till LSO, beakta när brandskyddskontrollen ska göras så att samordningseffekter kan tas tillvara.

Sammanfattning

Förslag på ändring av frister består av:

1. Lokaleldstäder som tidigare sotades vart 4:e år ändras till vart 3:e år.
2. Värmepanna som eldas med lätt eldningsolja med märkeffekt under 60 kW som tidigare sotades vart 2:a år ändras till vart 3:e år.
3. Imkanaler i storkök med invändigt reningssystem får en egen frist på 1 ggr/år.
4. Förtydligande av benämningar för eldstäder i storkök. Benämningarna kolgrill och vedeldad pizzaugn definieras.
5. Tillägg under övriga bestämmelser.
6. Byte av presentationsordning för olika objekt för en ökad tydlighet genom en bättre logisk följd mellan objekten.

Ändringar

1. Lokaleldstäder som tidigare sotades vart 4:e år ändras till vart 3:e år

- Eldstäder som eldas i mindre omfattning och som inte utgör huvudsaklig värmekälla för det rum där den står -3 år
- Eldstäder som används för matlagning i småhus och som används i mindre omfattning -3 år
- Eldstäder som finns i fritidshus -3 år

Ändring

Förändring av intervalllängd för lokaleldstäder som inte används för huvudsaklig uppvärmning för det rum den står i har gjorts. Fristen förkortas från fyra år till tre år.

Motiv

Sotningsfristen ändras för att samordna sotningstjänsterna brandskyddskontroll och sotning. MSB förespråkar att samordningseffekter beaktas när frister meddelas. MSBFS råd för frist för denna typ av eldstäder är 3 år. SSBF skulle med ändringen anpassa sig till rådet och resten av landet. Kontrollfrist för brandskyddskontroll är 6 år. Vart annat sotningsbesök blir sotning och vart annan sotning + brandskyddskontroll.

SSBF har beslutat att låta en entreprenör utföra både sotning och brandskyddskontroll för att underlätta för kommuninvånare med färre besök. Tidigare utfördes sotning och brandskyddskontroll av olika entreprenörer vid olika tillfällen. Samordning av sotning och brandskyddskontroll ger fördelar för kommuninvånare och ger mindre negativ miljöpåverkan med färre transporter.

Andra anledningar till att samordna sotning och brandskyddskontroll är att underlätta för entreprenörer genom att minska den stora mängden samtal med frågor om varför det är två olika entreprenörer som utför sotningstjänsterna.

Konsekvenser

De föreslagna ändringarna gör att lokaleldstäder för trivseldning får tätare kontrollfrister, vilket enskilt skulle innebära ökade kostnader för kommuninvånare. Eftersom ändring av frist sker för att samordna sotning och brandskyddskontroll kommer sotningsbesök att minska på ett 12-årsintervall och kostnader kommer då istället att minska. Efter ändring av frister kommer kommuninvånare att få 4 besök på en tolvårsperiod istället för fem besök enligt gamla frister. Samtidigt kommer brandskyddet att förbättras dels på grund av tätare sotning men även på grund av att sotaren får en bättre helhetsbild vid utförandet av båda tjänsterna.

Den stora fördelen för kommuninvånaren är att kontakten med sotaren blir enklare. Det är endast en istället för två entreprenörer att kommunicera med. Kommuninvånaren vet att all information om anläggningen finns på ett ställe i stället för uppdelat hos två entreprenörer.

2. Värmepanna som eldas med lätt eldningsolja med märkeffekt under 60 kW som tidigare sotades vart 2:a år ändras till vart 3:e år.

- Eldning sker med lätt eldningsolja, eller motsvarande bränsle, pannans märkeffekt understiger 60 kW.

Ändring

Förändring av intervallängd för värmepanna som eldas med lätt eldningsolja med märkeffekt under 60 kW. Fristen förlängs från 2 år till 3 år.

Motiv

Sotningsfristen ändras för att samordna sotningstjänsterna brandskyddskontroll och sotning samt för att samordna sotningstjänster på övriga objekt i byggnaden. MSB förespråkar att samordningseffekter beaktas när frister meddelas.

Byggnad som har en värmepanna för småhus har ofta även en annan lokaleldstad som ska sotas varje eller vart 3:e år.

Frist för brandskyddskontroll på värmepanna med oljeeldning är vart 6:e år och för lokaleldstäder är frist för brandskyddskontroll 3 år eller 6 år.

En oljepanna ger mycket ringa mängd beläggningar. Brandrisken för värmepannor i småhus med oljeeldning är mycket liten. Värmepannor med oljeeldning är i stort sett obefintliga i olycksstatistiken.

Konsekvenser

Med ändringen skulle samtliga sotningsbesök i en byggnad ske med en tidsperiod av vart 3:e år. Kommuninvånaren skulle få en glesare frist och en lägre kostnad för sotningsbesök. Det skulle bli färre och samordnare besök för att utföra samtliga sotningstjänster och mindre negativ påverkan på miljön på grund av transporter.

3. Imkanaler i storkök med invändigt reningssystem kan få frist på 1 år

- Tilläggs-text under frist för imkanaler i restauranger eller andra storkök:

För imkanaler där filtreringssystem minskar mängden brännbara avsättningar i kanalsystemet, som står under kontinuerlig övervakning och där serviceavtal kan uppvisas, kan sotning ske 1 gång per år. Om det vid årlig sotning upptäcks feta beläggningar ska frist övergå till 3 ggr/ år.

Ändring

Möjlighet till förlängning av intervallängd för imkanaler i storkök med invändigt reningssystem. Möjlighet till förlängning av frist från 16 v till 1 år.

Motiv

Avsikten med att installera ett invändigt reningssystem med t.ex. ozon i en imkanal är att ozonet ska spjälka sönder fettmolekylerna så att det endast bildas torra beläggningar i form av damm på insidan av imkanalen. Torra beläggningar har ett mindre energiinnehåll och utgör mindre brandrisk än feta beläggningar. Fristen kan ändras för att sotningsfrist ska följa typ av beläggningar och brandrisk.

Tillägget beskriver att fristen endast gäller om det bevakas av en driftledare eller om serviceavtal finns och där reningssystemet fungerar ändamålsenligt. Det råder en otydlighet bland både entreprenörer och kommuninvånare i vad som gäller angående frist för sotning av imkanaler med invändiga reningssystem i dag.

Det förekommer att feldimensionerade reningssystem eller på andra vis dåligt fungerande reningssystem sotas med en gles frist även om det finns feta beläggningar. Tillverkare av reningssystem marknadsför produkten genom att utlova glesare sotning. Många reningssystem fungerar inte ändamålsenligt enligt uppgift från entreprenörer.

Avsikt med ändringen är dels att anpassa sotningsintervallet efter behovet för sotning och dels att förtydliga vad som föranleder en tätare frist. Det är typ av beläggningar orsakade av invändigt reningssystem som föranleder glesare frist. Enkom invändigt reningssystem men med fortsatt feta beläggningar föranleder inte en tätare frist.

Konsekvenser

En förändrad frist för imkanaler med ändamålsenligt fungerande invändiga reningssystem ger kommuninvånare möjlighet till en glesare frist och en lägre kostnad för sotning.

Förtydligande av att det är typ av beläggningar och inte förekomst av ett reningssystem som styr frist kommer resultera i ett bättre brandskydd.

4. Förtydligande av benämningar för eldstäder för matlagning i storkök. Benämningarna kolgrill och vedeldad pizzaugn definieras

- Matlagning vid kolgrill i storkök - 6 ggr/ år
- Matlagning vid vedeldad pizzaugn- 6 ggr/ år

Tilläggsstext till ovan nämnd punkt:

”Om kolgrill ingår i ett större imkanalssystem och endast bidrar med ringa beläggning till imkanalen kan sotning ske tillsammans med övriga objekt i systemet enligt deras frist. Om det vid sotning noteras att kolgrillen bidrar med en betydande beläggning till imkanalen ska frist för hela kanalsträckningen som betjänar kolgrill övergå till 6 ggr/år.”

Ändring

Förändring av benämning för eldstäder för matlagning i storkök. Tidigare benämning följer ” Eldning sker med fasta bränslen, tung eldningsolja eller annat, från sotningssynpunkt, motsvarande bränsle.”

Motiv

Benämningen är otydlig och svårtydd för både kommuninvånare och entreprenörer. Ny benämning förtydligar att det handlar om matlagning och vilka objekt det gäller. Storstockholms statistik över insatser visar att kolgrillar är den vanligaste startkällan vid brand i storkök.

Kolgrillar och vedeldade pizzaugnar är extra brandfarliga installationer eftersom beläggningar är energirika och innehåller både fett och sot och det finns en tändkälla som kan antända beläggningarna. Det är viktigt att frist för sotning i dessa riskfyllda installationer är tydlig för att sotning sker enligt frist och fristen inte misstolkas.

Konsekvenser

Avsikten med ändringen är att förtydliga vilken frist som gäller vid dessa riskfyllda installationer. Förtydligandet kommer att säkerställa att frist för objekten inte ska kunna misstolkas av kommuninvånare eller entreprenörer. Brandskyddet kommer att förbättras.

5. Tillägg under övriga bestämmelser

- Entreprenör har möjlighet att ändra sotningsfrist i enskilda fall av brandskyddsmässiga fall. Notering om skäl till ändring ska dokumenteras av entreprenör.
- Sotningsfrister för lokaleldstäder som är 3 år enligt denna bestämmelse får tom 2025 tidigareläggas eller senareläggas med 18 månader för att samordnas med frist för brandskyddskontroll.
- Om det i samband med sotning upptäcks brister i anläggningen som kan medföra risk för uppkomst av brand ska den som är ansvarig för sotningen underrätta fastighetsägaren eller nyttjanderättshavaren om detta.
- Den enskilde har det primära ansvaret för sitt eget brandskydd. Enligt 2 kap. 2 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ska ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader och andra anläggningar vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.
- Fastighetsägare ska anmäla sådana förändringar som kan föranleda ändring av sotnings- eller kontrollfristerna för en anläggning. Anmälan ska göras direkt till den som utför sotning respektive brandskyddskontroll på SBFF: s uppdrag. Byte av bränsleslag är exempel på sådan åtgärd som ska anmälas.

Ändring

Övergångsregler för att samordna frister för sotning och brandskyddskontroll. Övriga ändringar ska ge en ökad tydlighet för både entreprenör och kommuninvånare och följer råd i MSBFS 2014:6.

Motiv

Avsikten med övergångsregler för att samordna frister för sotning och brandskyddskontroll är att göra det möjligt för entreprenörer att planera om sina arbeten över tid för att nå målet med samordnade sotningstjänster. Det är inte skäligen att kräva att samordning av frister sker utan att ge möjligheter till att ändringar fasas in.

Övriga ändringar handlar om att förtydliga de olika parternas ansvar för brandskyddet i fastigheten för att förbättra brandskyddet.

Konsekvenser

Övergångsregler för att samordna frister för sotning och brandskyddskontroll kan resultera i en tätare eller en glesare frist för kommuninvånaren och det kan på kort sikt resultera i ett högre eller ett lägre pris för sotning.

Om objekt kommer att få glesare intervall än fastställt i denna bestämmelse kommer skillnaden till förra fristen inte vara så stor och risken för brand på grund av bestämmelsen bedöms vara liten. En tydlighet i vem som bär ansvar för olika delar av brandskyddet leder till ett ökat brandskydd.